

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Rundskriv

Kontrollfunksjonen (compliancefunksjonen) i verdipapirforetak

RUNDSKRIV:

5/2015

DATO:

13.05.2015

RUNDSKRIVET GJELDER FOR:

Verdipapirforetak

FINANSTILSYNET

Postboks 1187 Sentrum

0107 Oslo

Innhold

1	Innledning	3
2	Ledelsens ansvar	3
3	Organisatoriske krav	4
4	Compliancefunksjonens ansvarsområder	7
5	Forholdsmessighetsvurderingen	9
6	Utkontraktering	10
7	Finanstilsynets vurdering av foretakets compliancefunksjon	11

1 Innledning

Verdipapirforetak er pålagt å etablere en rekke rutiner og retningslinjer som skal sikre at foretaket drives innenfor forsvarlige og betryggende rammer. I dette ligger blant annet at det skal etableres en compliancefunksjon.

De nærmere kravene til compliancefunksjon er fastsatt i verdipapirforskriften (vpf.) § 9-8 og § 9-11. Foretakene skal ha en effektiv og uavhengig compliancefunksjon som sikrer etterlevelse av regelverket.

Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndigheten (ESMA) har utarbeidet "Guidelines on certain aspects of the MiFID compliance function requirements", datert 6. juli 2012 (ESMA 2012/388). Dette rundskrivet bygger på disse retningslinjene fra ESMA, se: http://www.esma.europa.eu/system/files/2012-388_en.pdf.

Formålet med dette rundskrivet er å gi foretakene veiledning om hvordan foretakene bør innrette seg for å sikre at lovens krav om en effektiv og uavhengig compliancefunksjon ivaretas.

Rundskrivet vil i det følgende behandle ledelsens ansvar (kap. 2), organisatoriske krav (kap. 3) compliancefunksjonens ansvarsområder (kap. 4), forholdsmessighetsvurderingen (kap. 5), utkontraktering (kap. 6) og Finanstilsynets vurdering av compliancefunksjonen (kap. 7).

2 Ledelsens ansvar

Det overordnede ansvaret for selskapets virksomhet tilligger styret. Foretakets styre og øverste ledelse, det vil si daglig leder og andre som deltar i den faktiske ledelsen av foretaket (heretter ledelsen), har ansvar for at foretaket overholder sine forpliktelser etter verdipapirhandelloven og forskrifter. Dette er også presisert i forskrift om risikostyring og internkontroll. I dette ansvaret ligger blant annet at ledelsen må påse at det etableres en effektiv og uavhengig compliancefunksjon, og at det løpende må vurderes om foretaket oppfyller sine forpliktelser.

Foretaket skal utarbeide interne retningslinjer i samsvar med kravene i loven. Finanstilsynet har i praksis lagt til grunn at det er styret som må fastsette disse rutineene, men at styret kan delegere videre oppfølging til administrasjonen. Styret må utpeke en complianceansvarlig og fastsette stillingsinstruks for denne stillingen. Styret må også fastsette retningslinjer for compliancefunksjonen, der det blant annet må fremkomme at complianceansvarlig skal utarbeide en arbeidsplan for compliancefunksjonen (complianceplan), at det skal etableres et hendelsesregister og hvordan rapporteringen skal foregå. Kontrolloppgavene skal utføres på bakgrunn av en risikovurdering.

Ledelsen må regelmessig gjennomgå og vurdere de retningslinjer og rutiner som er etablert for å sikre at disse er tilfredsstillende. Ledelsen må vurdere om compliancefunksjonen har tilstrekkelige ressurser, om den har tilstrekkelig tilgang på relevant informasjon og om kontrollene gjennomføres i henhold til complianceplanen. Ledelsen bør også gå gjennom den

risikovurderingen som kontrollfunksjonen har gjennomført, samt complianceplanen, for å kunne ta stilling til om disse er dekkende for virksomheten og at rutinene og stillingsinstruksjonen er oppdatert i henhold til risikobildet. Dersom styret eller den øverste ledelsen finner at compliancefunksjonen ikke fungerer tilfredsstillende, må det iverksettes tiltak for å avhjelpe manglene. Slike tiltak kan bestå i tilførsel av ressurser, videreopplæring av compliancefunksjonen, endring av rutinene som ligger til grunn for funksjonen, endrede rutiner for rapportering etc. Retningslinjene må oppdateres umiddelbart dersom endringer vedtas av styret.

Den øverste ledelsen må sørge for at foretaket har en god compliance-kultur. En god compliance-kultur vil ikke bare medvirke til at etterlevelsen av foretakets forpliktelser bedres, men vil også kunne medvirke til å løfte frem hensynene bak kravene om investorbekyttelse for foretakets ansatte. Foretakets øverste ledelse må synliggjøre sin støtte til compliancefunksjonen i utøvelse av funksjonens oppgaver for å sikre at funksjonen får tilstrekkelig autoritet i organisasjonen.

Verdipapirforetaket er ansvarlig for all virksomhet som tilknyttede agenter forestår på foretakets vegne. Dersom foretaket benytter tilknyttede agenter, har ledelsen ansvar for at foretaket organiseres slik at det tas høyde for de særlige risikomomentene som følger av dette. Compliancefunksjonen må organiseres slik at foretaket sikrer etterlevelse av regelverket, også for den virksomheten som utføres av tilknyttede agenter.

3 Organisatoriske krav

3.1 Effektiv compliancefunksjon

Compliancefunksjonen skal ha nødvendig autoritet, ekspertise, ressurser og tilgang til relevant informasjon, slik at den fungerer effektivt.

Kravet om effektivitet innebærer at funksjonen må gjennomføre sine kontroller og øvrige oppgaver regelmessig, og ikke bare dersom det oppstår spesielle omstendigheter. Foretaket må ha skriftlige rutiner og en stedfortreder som sikrer at kontrollfunksjonen også fungerer i complianceansvarliges fravær. Dette gjelder både ved kortvarig fravær, som sykeperioder og ferie, eller ved mer langvarig fravær. Vurderingen av hvem som skal utpekes tilstedfortreder og hvordan rutinene for dette skal legges opp, må blant annet ta hensyn til fraværets lengde. Funksjonen må uansett være effektiv også i fraværperioder.

Hva som er tilstrekkelig ressurser for compliancefunksjonen, må vurderes ut fra størrelsen på foretaket og hvilken type virksomhet foretaket driver. Antall filialer og tilknyttede agenter og deres virksomhet er viktige elementer i vurderingen. Med ressurser menes både antall compliancemedarbeidere, deres kompetanse og kvalifikasjoner, IT-ressurser og økonomiske ressurser. Foretaket må påse at antall compliancemedarbeidere vurderes fortløpende i lys av utviklingen i foretaket. Dersom foretaket utvider sin virksomhet, må foretaket påse at compliancefunksjonen har tilstrekkelige ressurser til å ivareta sine oppgaver etter utvidelsen. Foretaket må også vurdere dette opp mot den totale internkontrollen av etterlevelse i foretaket.

Betydelige endringer i ressursene som allokteres til compliancefunksjonen, bør forelegges complianceansvarlig før det fattes en beslutning. Betydelige reduksjoner i ressursene bør dokumenteres og begrunnes skriftlig.

Compliancefunksjonen skal til enhver tid ha tilgang til relevant informasjon, herunder relevante databaser, alle informasjonssystemer og alle interne og eksterne revisjonsrapporter. Compliancefunksjonen bør også gis rett til å delta i møter i ledelsen og styremøter. Dersom compliancefunksjonen ikke skal ha møterett, skal dette begrunnes skriftlig.

Det kan være problematisk for compliancefunksjonens uavhengighet dersom funksjonen møter fast i styremøter, blant annet fordi funksjonen også rapporterer til det samme styret. Utgangspunktet bør derfor være at compliancefunksjonen ikke møter fast i styret. Dersom foretaket etter en konkret, dokumentert vurdering likevel mener det er hensiktsmessig at compliancefunksjonen møter fast, er det viktig at foretaket har lagt til rette for at funksjonen bevisst eller ubevisst ikke blir en generell rådgiver for styret. Dette kan for eksempel tenkes gjort gjennom et rollefordelingsnotat/samtale mellom styret, ledelsen og compliancefunksjonen knyttet til hvilke forventninger man har til compliancefunksjonens styredeltakelse, og hvordan denne skal opptre i styret generelt og i enkeltsaker spesielt. Complianceansvarlig må på sin side være særskilt bevisst sin uavhengige rolle når han/hun møter i styremøter, og påse at eventuell uenighet eller annet blir dokumentert/protokollert. For at compliancefunksjonen skal kunne identifisere hvilke møter vedkommende bør være til stede på, er det viktig at compliancefunksjonen har inngående kjennskap til foretakets organisasjon, selskapsstruktur og beslutningsprosesser.

For complianceansvarlig innebærer kravet om faglige kvalifikasjoner at vedkommende må ha inngående kjennskap til regelverket foretaket er underlagt, herunder rundskriv og utarbeidet praksis fra tilsynsmyndigheten. Compliancemedarbeidere for øvrig skal ha kjennskap til dette rammeverket.

I tillegg må complianceansvarlig ha tilstrekkelig praktisk erfaring til å kunne vurdere foretakets risiko og potensielle interessekonflikter internt i foretakets virksomhet. Slik praktisk erfaring kan for eksempel være opparbeidet i operative stillinger eller i kontrollfunksjoner i andre foretak eller i offentlig virksomhet. Complianceansvarlig må også ha spesifikk kjennskap til foretakets ulike forretningsområder.

3.2 Uavhengig compliancefunksjon

I utøvelsen av sine daglige oppgaver skal compliancefunksjonen være uavhengig av foretakets ledelse og andre virksomhetsområder i foretaket. Andre funksjoner i foretaket, eksempelvis risikostyringsfunksjon, kan ikke instruere compliancefunksjonen om hvordan oppgavene skal utføres og hvordan funksjonen skal allokere sine ressurser med hensyn til hvilke deler av foretaket funksjonen til enhver tid skal kontrollere.

Beslutninger om oppsigelse av complianceansvarlig bør tas av foretakets styre.

Compliancemedarbeidere i foretaket kan ikke være styremedlem i foretaket. Compliancemedarbeidere kan sitte i styret i andre selskaper i konsernet.

Foretakets daglige leder kan som hovedregel ikke være foretakets complianceansvarlige. Ettersom foretakets faktiske ledere er involvert i utøvelsen av investeringstjenestevirksomheten, kan heller ikke faktiske ledere utpekes som hovedansvarlige for compliancefunksjonen.

Compliancefunksjonen skal normalt ikke utøves av personer som er involvert i utøvelsen av tjenestene og funksjonene som skal kontrolleres, det vil si ytelsen av investeringstjenester og tilknyttede tjenester. Finanstilsynet anser videre at det kan være problematisk at compliancemedarbeidere har eierandeler i foretaket. Det kan stilles spørsmål ved om compliancemedarbeidere som har en egeninteresse i selskapets økonomiske resultat som følge av mulig utbytteutbetaling, er tilstrekkelig uavhengige. Finanstilsynets utgangspunkt er derfor at compliancemedarbeidere normalt kun bør ha mindre eierandeler i foretaket. Det vil i denne sammenheng kunne være aktuelt å vurdere andelens verdi opp mot vedkommendes privatøkonomi og hvilken kontroll andelen gir i foretaket. Aksjer som er gitt som følge av utsatt bonus i henhold til forskrift om godtgjørelsesordninger, blir ikke ansett problematisk i denne sammenheng. Årsaken er at Finanstilsynet legger til grunn at compliance kun i begrenset grad vil motta slike aksjer, og da i et omfang som over tid ikke vil utgjøre en så stor eierandel at det kan vurderes som problematisk for utøvelse av compliancefunksjonen.

Internrevisjonen skal blant annet kontrollere at compliancefunksjonen utfører sine oppgaver i tråd med foreliggende instruksjoner og rutiner, herunder complianceplanen. Compliancemedarbeidere kan ikke utføre oppgaver for internrevisjonen. Dette er ikke til hinder for at compliancefunksjonen utfører enkelte praktiske oppgaver for internrevisjonen, som for eksempel å innhente data eller annen informasjon. Funksjonene kan også samarbeide på områder som ligger utenfor de oppgavene compliancefunksjonen har og som internrevisjonen senere skal kontrollere.

Mindre foretak kan ha en samlet risikostyrings- og compliancefunksjon. En forutsetning er at funksjonene rapporterer direkte til styret og at dette ikke svekker effektiviteten og uavhengigheten til compliancefunksjonen. Dersom funksjonene er samlet, må foretaket dokumentere og begrunne dette.

En sammenblanding av juridisk avdeling og compliance-enheten vil kunne ha uheldig innvirkning på compliancefunksjonens uavhengige stilling. I større foretak med kompleks virksomhet bør ikke juridisk avdeling og compliancefunksjon være ledet av samme person. Dette er ikke til hinder for at compliancefunksjonen kan utføre juridiske oppgaver i foretak som ikke har etablert en egen juridisk avdeling. En forutsetning er at compliancefunksjonen ivaretas både med hensyn til ressursfordeling og med hensyn til uavhengighet.

Etter forskriften kan compliancemedarbeiderne normalt ikke få fastsatt sin godtgjørelse på en måte som påvirker, eller er egnet til å påvirke, deres objektivitet. Finanstilsynet viser i denne sammenheng til forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond og Finanstilsynets rundskriv 15/2014.

4 Compliancefunksjonens ansvarsområder

4.1 Innledning

Compliancefunksjonen har oppgaver knyttet til kontroll av foretakets etterlevelse, jevnlig vurderinger av etablerte rutiner og retningslinjer og forebyggende råd og veiledning om foretakets forpliktelser knyttet til de rettelige rammebetingelsene som regulerer virksomheten. Compliancefunksjonen må ha en risikobasert tilnærming til disse oppgavene. Compliancefunksjonen må gjennomføre en risikovurdering av hele foretakets virksomhet, det vil si investeringstjenestevirksomheten, virksomhet under tilknyttede tjenester og eventuell annen virksomhet foretaket har tillatelse til å yte. Vurderingen må også omfatte virksomhet som forestås i filialer og av tilknyttede agenter. Denne gjennomgangen skal legges til grunn for vurderingen av hvordan funksjonen skal allokere sine ressurser.

Compliancefunksjonen må utarbeide en complianceplan på bakgrunn av risikovurderingen. Complianceplanen skal danne grunnlaget for kontrollene og det forebyggende arbeidet.

Compliancefunksjonen må regelmessig vurdere identifiserte risikoer og oppdatere vurderingen av hva funksjonen skal legge vekt på og hvordan ressursene skal fordeles. Eksempler på dette kan være nye forretningsområder, etablering av filialer eller tilknyttede agenter. Complianceplanen må også reflektere endringer i foretakets risikoprofil, som for eksempel kan skyldes nye produkter, betydelige hendelser eller anskaffelser, endringer i IT-systemene eller omorganiseringer.

Rapportering til ledelsen og styret er nødvendig for å gi regelmessig informasjon om situasjonen i foretaket, slik at nødvendige tiltak på overordnet nivå kan iverksettes. Rapporteringen er også viktig for å skape notoritet internt og eksternt overfor Finanstilsynet over hvilket arbeid som faktisk er utført av kontrollfunksjonen.

4.2 Kontrolloppgaver

Compliancefunksjonen kan ta hensyn til kontroller og undersøkelser/gjennomganger av etterlevelsen i foretaket som utføres av risikostyringsfunksjonen, internrevisjonen og eventuelle andre kontrollfunksjoner i foretaket ved vurderingen av hvilke kontroller compliancefunksjonen selv skal utføre. Gode kontrollrutiner i andre funksjoner/enheter kan effektivisere compliance' egne kontroller, men kan ikke erstatte disse. Compliancefunksjonen må ta selvstendig stilling til om rapportene og kontrollene som utføres av andre funksjoner er tilfredsstillende, og vurdere om det skal gjennomføres tilleggskontroller. Det er ikke tilstrekkelig utelukkende å vise til kontroller utført av andre enheter.

Hensiktsmessige kontrollmetoder kan for eksempel være basert på aggregerte risikoparametere, kontroller av beregninger, gjennomgang av ledelses- og avviksrapportering, stikkprøver, observasjoner av prosedyrer, samtaler med relevant personale og overvåking av operasjonelle kontroller.

Finanstilsynet anser det for ikke å være tilstrekkelig at compliancefunksjonen kun gjennomfører dokumentbaserte kontroller. Funksjonen må regelmessig være ute i de ulike

delene av virksomheten for å undersøke hvordan rutiner og retningslinjer fungerer og etterleves i praksis. Dette gjelder særlig i større foretak, eller der foretaket har filialer. Dette gjelder også virksomheten til tilknyttede agenter.

Funksjonen skal kontrollere prosedyrene knyttet til klagebehandling. For å kunne gjennomføre slike kontroller, må compliancefunksjonen gis tilgang til klagene foretaket mottar, og klagebehandlingen internt i foretaket. Dette innebærer ikke at compliancefunksjonen også må behandle klagene. Opplysningene fra klager vil også kunne danne grunnlag for compliancefunksjonens risikovurdering.

Compliancefunksjonen må dokumentere sine kontrollhandlinger og registrere hendelser og avvik. Dette vil kunne avdekke om den enkelte hendelse, avvik eller brudd er en tilfeldig feil eller et utslag av mer systematiske, bevisste eller ubevisste, handlinger. Slik dokumentasjon er også nødvendig for å avdekke om det er enkelte områder som skiller seg ut og hvor det er nødvendig å iverksette tiltak for å avhjelpe manglende etterlevelse av regelverket. Foretaket må kunne dokumentere sine kontrollhandlinger overfor Finanstilsynet.

4.3 Råd og veiledning

Compliancefunksjonens forebyggende rolle innebærer at funksjonen skal gi råd og veiledning om foretakets forpliktelser etter verdipapirhandelloven til foretakets ledelse, ansatte og tilknyttede agenter. Compliancefunksjonen må være tilgjengelig for å svare på spørsmål som kan oppstå.

Compliancefunksjonen må sørge for at medarbeiderne og tilknyttede agenter er kjent med rutiner, regelverk og har tilstrekkelig kunnskap om produktene som foretaket tilbyr. Dette kan gis i form av kurs og veiledning. Compliancefunksjonen kan benytte andre interne eller eksterne ressurser i opplæringen. Opplæring bør gjennomføres regelmessig, slik at ansatte hele tiden er oppdatert på endringer i både foretakets virksomhet og lovendringer av betydning for virksomheten.

Foretakets strategier og forretningsplaner, særlig dersom foretaket utvider forretningsområdene eller lanserer nye produkter, skal forelegges for compliancefunksjonen. Det samme gjelder betydelige organiseringsendringer i foretakets virksomhet knyttet til investeringstjenestevirksomhet og virksomhet under tilknyttede tjenester. Dette vil for eksempel innebære at compliancefunksjonen bør forelegges beslutninger knyttet til produksjon og distribusjon av nye finansielle instrumenter. Funksjonen bør også gi råd når foretakets ulike forretningsområder utarbeider sine rutiner.

Dersom foretaket har et prosjektgodkjenningsorgan som omtalt i rundskriv 4/2015, punkt 3.2, bør complianceansvarlig delta i organet.

Dersom sentrale råd og anbefalinger fra compliancefunksjonen ikke følges, må foretaket dokumentere sine beslutninger. Compliancefunksjonen må på selvstendig grunnlag vurdere om dette er avvik som umiddelbart må rapporteres til styret, jf. punkt 4.4 nedenfor.

Compliancefunksjonen skal involveres i all relevant korrespondanse med myndighetene som gjelder verdipapirhandellovens område.

4.4 Rapportering

Foretaket må etablere en hensiktsmessig rapportering. Med hensiktsmessig rapportering forstås rapportering som er tilpasset rapporteringslinjer, detaljnivå og hyppighet ut fra virksomhetens art, omfang og kompleksitet.

Compliancerapporter bør utarbeides hyppigere enn en gang i året for å gi ledelsen løpende oversikt over foretakets virksomhet. Det skal videre etableres en direkte rapporteringslinje fra compliancefunksjonen til styret. Dette er særlig viktig dersom daglig leder arbeider operativt med investeringstjenester. Den periodiske rapporteringen bør fastsettes i rutinen for compliancefunksjonen, og styret skal vurdere hvilken rapporteringsfrekvens som er hensiktsmessig. Rapportene bør i det minste inneholde informasjon om følgende:

- Beskrivelse av gjennomføringen av complianceplanen og foretakets samlede internkontroll
- Resultatet av gjennomgangene, brudd og indikasjoner på brudd, samt identifiserte risikoer
- Hvilke forebyggende tiltak som eventuelt er iverksatt for å avhjelpe eventuelle mangler og forslag til forbedringstiltak
- Endrede rammebetingelser, herunder forventede endringer, som må forventes å ha betydning for virksomheten
- Vesentlige hendelser/saker knyttet til etterlevelse
- Beskrivelser av klager og klagebehandling
- Relevant korrespondanse med myndigheter

I tillegg til den periodiske rapporteringen må compliancefunksjonen sørge for å rapportere vesentlige brudd og forslag til forbedringstiltak på ad hoc-basis til ledelsen. Det bør vurderes om disse rapportene skal oversendes styret direkte, eller om det er tilstrekkelig at det inntas i de ordinære rapportene til styret.

Foretak som er del av et konsern bør vurdere andre rapporteringslinjer i tillegg til de nevnte. Foretaket skal sørge for hensiktsmessige rapporteringslinjer dersom det foreligger en sentral kontrollfunksjon i et konsern (Se mer om dette under punkt 6 nedenfor.).

5 Forholdsmessighetsvurderingen

Kravene som stilles til compliancefunksjonen kan lempes dersom kravene anses uforholdsmessige ut fra foretakets art, omfang og kompleksitet, jf. vpf. § 9-11. Forutsetningen for en slik lemping i kravene er at compliancefunksjonen fortsatt kan anses som effektiv. Foretak som benytter seg av denne lempingen i kravene, bør regelmessig vurdere hvorvidt compliancefunksjonen kan anses som effektiv slik den er organisert. Disse vurderingene bør begrunnes og dokumenteres skriftlig.

Følgende kriterier kan være relevante å ta hensyn til ved forholdsmessighetsvurderingen (listen er ikke uttømmende):

- a) Hvilke typer investeringstjenester foretaket yter, eventuelle tilknyttede tjenester og annen virksomhet foretaket har tillatelse til å yte og forholdet mellom disse.
- b) Art og omfang på investeringstjenestene, inntjening og provisjon fra tjenestene.
- c) Hvilke typer finansielle instrumenter foretaket tilbyr sine kunder.
- d) Hvilke kundegrupper foretakets virksomhet retter seg mot.
- e) Antall ansatte.
- f) Omfanget og effektiviteten av internkontroll for øvrig i foretaket/konsernet.
- g) Foretakets organisering, herunder om foretaket har filialer eller tilknyttede agenter.
- h) Hvorvidt foretaket har grensekryssende virksomhet.
- i) IT-systemer, herunder hvor sofistikerte systemer foretaket bruker.

Foretak kan anvende forholdsmessighetsprinsippet der foretakets virksomhet, ut fra arten, omfanget og kompleksiteten, ikke tilsier at det er behov for at compliancefunksjonen ivaretas av en heltidsstilling. Det samme kan tenkes dersom foretakets virksomhet er svært avgrenset, og/eller foretaket har svært få ansatte.

Dersom compliancefunksjonen ivaretas av en medarbeider som også er involvert i utøvelsen av de tjenestene som skal kontrolleres, må foretaket innrette seg slik at noen andre kontrollerer compliancefunksjonens utøvelse av de aktuelle tjenestene. Compliancefunksjonen kan ikke kontrollere tjenestene/oppgavene som de selv utfører.

Dersom foretaket ut fra en forholdsmessighetsvurdering finner at foretaket kan organisere sin compliancefunksjon i samsvar med de nevnte reglene, må foretaket sørge for at potensielle interessekonflikter minimaliseres så langt mulig.

6 Utkontraktering

Styret og den øverste ledelsen i verdipapirforetak har ansvaret for at foretaket etterlever sine forpliktelser selv om kontrolloppgavene og oppgavene knyttet til forebygging og rapportering er utkontraktert til tredjepart. Foretaket må ved en utkontraktering påse at gjeldende krav til effektivitet og uavhengighet ivaretas. Utkontrakteringen må ikke medføre redusert vekt på kontroll av etterlevelse i foretaket. Foretakene må sørge for at de generelle kravene til utkontraktering av viktige operasjonelle funksjoner blir fulgt.

Før foretaket utkontrakterer oppgaver som hører under compliancefunksjonen, må det forsikre seg om at den aktuelle tjenesteyter har tilstrekkelige ressurser og ekspertise til å kunne påta seg oppdraget. Dette kan for eksempel gjøres ved å gjennomføre en form for "due dilligence" av tjenesteyter. Foretaket må sørge for at tjenesteyter har den nødvendige autoritet, ressurser og ekspertise, og tilgang til all relevant informasjon for å kunne utføre oppgavene i samsvar med kravene til compliancefunksjonen.

Avtale om utkontraktering må blant annet fastsette hvilke kontroller som skal utføres, hvor hyppig disse kontrollene skal utføres, krav til oversendelse av informasjon om utførelsen av kontrolloppgaver og hvordan tredjepart skal rapportere til foretaket. Avtalen må være

tilstrekkelig detaljert til å sette foretaket i stand til å følge opp utførelsen av oppdraget. Foretaket må effektivt kunne føre kontroll med, og håndtere risikoen forbundet med, de utkontrakterte complianceoppgavene.

Selv om foretaket utkontrakterer samtlige kontrolloppgaver som hører under compliancefunksjonen, skal foretaket likevel utpeke en medarbeider i foretaket som complianceansvarlig. Foretaket kan utpeke en medarbeider som har andre ansvarsområder og oppgaver til å ivareta dette ansvaret. Vedkommende må følge opp tjenesteyter og påse at oppgavene blir utført i tråd med avtalen. Foretaket må etablere rutiner for dette, som også inkluderer:

- Rutiner for løpende kontroll med utførelsen av utkontrakterte kontrolloppgaver
- Rutiner for å identifisere og rapportere oppdragstakers eventuelle mangelfulle utførelse av kontrolloppgaver

For mindre foretak kan det være aktuelt å utpeke daglig leder som complianceansvarlig ved utkontraktering av kontrolloppgavene. Foretaket må i så fall sørge for at det etableres rapporteringslinje direkte fra tredjepart til styret, i tillegg til rapportering til daglig leder som complianceansvarlig i foretaket.

Normalt vil det være nødvendig at tjenesteyter av og til er til stede i foretaket, herunder hos eventuelle tilknyttede agenter, for å få den nødvendige nærheten til de funksjonene som kontrolleres.

Reglene for utkontraktering vil også gjelde ved utkontraktering til annet konsernselskap.

7 Finanstilsynets vurdering av foretakets compliancefunksjon

[Red.anm. 09.03.2023]: Rundskrivets punkt 7 opphører fra 1. mars 2023. Foretakene skal fra det tidspunktet melde inn complianceansvarlig ved bruk av [Melding om roller og egnethetsvurderinger \(KRT-1157\)](#).

Kontrollfunksjonen (compliancefunksjonen) i verdipapirforetak

Anne Merethe Bellamy
direktør for markedstilsyn

Marte Voie Opland
seksjonssjef

FINANSTILSYNET

Postboks 1187 Sentrum

0107 Oslo

POST@FINANSTILSYNET.NO

WWW.FINANSTILSYNET.NO